

А К Т

ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ
ЛІСОЗАХИСНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«КИЇВЛІСОЗАХИСТ»
код ЄДРПОУ 19417288
08500, Київська обл., м. Фастів,
вул. Захисників України, 45
02.06.2025 року

лісопатологічного обстеження лісових насаджень

ДП «Радомишльський лісгосп АПК» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

м. Радомишль
Житомирський район
Житомирська область

На звернення ДП «Радомишльський лісгосп АПК», лист № 180 від 19.05.2025 року, згідно п.п. 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), комісією в складі: інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Сергія БОГАТИРЧУКА, головного лісничого ДП «Радомишльський лісгосп АПК» Олександра ПОПЕРЕЧНЮКА, лісничого Потіївського лісництва Валерія ЗАГУРСЬКОГО та лісничого Забілоцького лісництва Павла ПИЛИПЧУКА, проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень ДП «Радомишльський лісгосп АПК» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за показниками базового лісовпорядкування.

Обстежено наступні ділянки:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування									Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб метрів на 1 гектар
				загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар					
Потіївське лісництво																	
3	7	4.4				5С34БП1ДЗ+ОС+ВЛЧ	70	0.60	1	23	32	220	4	великий та малий соснові лубоїди	20		
4	6	3.7				10ВЛЧ	50	0.60	2	18	20	150	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	20		
6	8	2.4				10СЗ	44	0.75	1	18	20	250	4	великий та малий соснові лубоїди	20		
6	9	4.7				10СЗ+ДЗ+БП+ОС	70	0.60	1	24	30	310	4	великий та малий соснові лубоїди	10		

6	26	4.8				5БП2ВЛЧ2С31ОС	50	0.70	2	19	24	180	4	березова губка, бактеріальна водянка	15
7	24	2.6				7ВЛЧ1БП2ОС	25	0.70	3	11	12	90	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
8	12	2.9				6ВЛЧ3БП1ОС+С3	40	0.70	2	16	20	140	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
8	19	1.3				4Д31Г32БП1С31ОС1ВЛЧ	70	0.45	3	19	32	120	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	10
10	10	10.0	(2)	5.0	5.0	7С31Д31БП1ОС+ВЛЧ	65	0.70	1	22	28	280	4	великий та малий соснові лубоїди	15
10	20	10.0				8ВЛЧ2БП	50	0.60	2	19	26	160	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	10
10	22	7.6				6ВЛЧ3БП1ОС	35	0.55	2	15	14	100	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	10
13	29	3.7				5Д32БП2Г31ОС	60	0.70	3	19	26	170	3	дубовий трутовик, дубовий заболонник	10
13	35	5.4				9ВЛЧ1БП	60	0.60	2	20	24	170	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	10
18	31	2.8				10ВЛЧ	50	0.70	2	18	22	170	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
18	32	8.8				10С3К	51	0.70	1	20	26	280	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10
18	49	1.7				10ВЛЧ+БП	50	0.60	2	18	18	140	4	хвороби лісу	30
19	14	10.6	(1)	3.3	3.3	9БП1С3	35	0.60	2	15	20	100	4	березова губка, бактеріальна водянка	25
22	13	24.7	(1)	10.0	10.0	7С3К3БП+ВЛЧ	46	0.80	1	18	24	270	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
26	25	1.3	(1)	0.7	0.7	10ВЛЧ	50	0.65	2	19	20	170	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	45
26	26	1.0				7БП3ВЛЧ	50	0.60	2	19	22	150	4	березова губка, бактеріальна водянка	35
28	1	4.4				10ВЛЧ	50	0.50	2	18	20	120	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
29	7	3.0				10ВЛЧ+БП	50	0.60	1	21	22	190	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	40
30	18	2.9				10С3К	49	0.80	1	19	18	305	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
31	19	6.4				10С3К	54	0.80	1А	22	26	350	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
32	16	1.6				10БП	50	0.60	2	20	24	150	3	березова губка, бактеріальна водянка	20
32	21	8.9	(2)	8.5	8.5	8БП2С3	30	0.70	1А	15	20	120	3	березова губка, бактеріальна водянка	20
32	31	0.9				10ВЛЧ	50	0.70	1	21	26	220	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	30
33	27	1.8				9БП1С3	52	0.80	1А	21	24	220	3	березова губка, бактеріальна водянка	30
34	1	2.5				6Д33БП1Г3+С3	55	0.70	3	17	20	150	3	дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
35	38	2.1				9ВЛЧ1БП	50	0.65	2	20	24	190	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
36	15	2.0				10БП+С3	50	0.60	2	20	24	150	3	березова губка, бактеріальна водянка	25
42	2	4.0				10ВЛЧ	35	0.80	1	17	18	170	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
42	5	6.1				10ВЛЧ	50	0.70	2	19	20	200	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
42	6	8.3				5БП2ВЛЧ3ОС+ЯЗ	50	0.60	1	22	26	200	3	березова губка, бактеріальна водянка	10
43	11	3.6				10ВЛЧ	35	0.60	1	17	16	130	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
46	11	6.3				7ВЛЧ3БП	40	0.70	2	16	16	140	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
47	23	2.2				10С3	53	0.80	1А	22	24	360	3	великий та малий соснові лубоїди	20
47	24	0.8				10С3	46	0.80	1	17	16	250	3	великий та малий соснові лубоїди	25
47	39	1.3				10С3К	65	0.65	1	22	24	310	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	25
48	8	5.3				10С3	58	0.80	1А	24	26	410	3	великий та малий соснові лубоїди	20
49	19	3.2				9Д31БП+С3	65	0.60	2	21	28	180	3	дубовий трутовик, дубовий заболонник	10
50	26	24.3	(2)	10.6	10.6	10С3	66	0.70	1А	25	26	395	3	великий та малий соснові лубоїди	15
52	31	5.7				10С3	49	0.80	1	19	20	315	3	великий та малий соснові лубоїди	25

53	27	9.3	2	5.0	5.0	10ВЛЧ+БП	65	0.60	3	20	24	180	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
53	44	6.0				10СЗ	68	0.80	2	21	24	330	3	великий та малий соснові лубоїди	20
56	24	4.5				10ВЛЧ	50	0.75	3	17	18	160	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
Разом		241.8		43.1	43.1										
Разом ВСП				195.8											

Забілоцьке лісництво

2	48	10.2	(2)	9.7	9.7	10СЗ	73	0.70	1	23	26	340	3	великий та малий соснові лубоїди	15
4	23	1.9				10СЗ+БП	70	0.60	1	24	36	320	4	великий та малий соснові лубоїди	10
4	28	1.8				10СЗ	70	0.50	1	23	32	260	4	великий та малий соснові лубоїди	25
4	30	2.4	(1)	2.2	2.2	10СЗК+БП	43	0.70	1	18	22	260	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
6	29	0.8				10СЗ	40	0.70	1А	18	22	250	4	великий та малий соснові лубоїди	25
8	24	3.7				10СЗ(50)+СЗ(80)	50	0.70	1	20	24	280	4	великий та малий соснові лубоїди	20
12	8	15.5				10СЗ	53	0.70	1А	22	24	330	4	великий та малий соснові лубоїди	15
14	2	15.0				10ВЛЧ+БП+СЗ	50	0.80	1	22	24	280	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	10
21	25	5.1				10СЗ+БП	60	0.70	1А	24	26	360	2	великий та малий соснові лубоїди	15
21	27	14.0				10СЗ	63	0.70	1А	24	28	360	2	великий та малий соснові лубоїди	15
39	40	4.8				10СЗ	73	0.79	1А	27	28	478	4	великий та малий соснові лубоїди	15
39	47	9.2				10СЗК+СБ+БП	56	0.77	1Б	25	24	414	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
39	48	1.0				10СЗК	56	0.77	1Б	26	24	436	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	25
41	20	3.6				10СЗ+БП	53	0.74	1Б	25	24	409	4	великий та малий соснові лубоїди	15
41	27	2.7				8С32БП	73	0.68	1А	28	28	374	4	великий та малий соснові лубоїди	20
41	32	2.2				5С35БП+ВЛЧ	68	0.67	1А	28	28	291	4	великий та малий соснові лубоїди	20
41	43	1.0				10СЗ	63	0.68	1А	26	28	389	4	великий та малий соснові лубоїди	20
42	25	3.7	(2)	3.1	3.1	10СЗК+БП	58	0.71	1А	25	20	402	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
43	24	2.2				10СЗК	51	0.78	1А	22	24	353	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
43	25	2.8				10СЗК	51	0.77	1Б	26	26	445	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
44	40	4.6				9С31БП+ВЛЧ	43	0.91	1А	20	20	362	4	великий та малий соснові лубоїди	15
44	42	2.6				10СЗ+БП	68	0.68	1А	27	30	429	4	великий та малий соснові лубоїди	10
44	58	3.4				10СЗ+БП	66	0.76	1А	27	28	452	4	великий та малий соснові лубоїди	10
44	63	1.8				10СЗ	53	0.77	1Б	24	24	402	4	великий та малий соснові лубоїди	10
48	2	5.4				9ВЛЧ1БП	58	0.67	2	22	20	225	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
48	11	13.0	(2)	10.2	10.2	9ВЛЧ1БП	58	0.69	2	21	22	215	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	10
49	7	1.6				7С33БП	33	0.62	1Б	19	18	196	4	великий та малий соснові лубоїди	15
49	11	9.1	(5)	8.2	8.2	10СЗК+СЗ+БП	66	0.76	1	25	26	407	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
49	14	6.1	(3)	1.0	1.0	10СЗ+ОС	83	0.71	1	28	30	438	4	великий та малий соснові лубоїди	20
49	18	0.5				8С3(63)2С3(83)	63	0.73	1А	26	26	423	4	великий та малий соснові лубоїди	40
49	19	1.8				10СЗК	53	0.64	1А	24	26	329	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
51	14	5.1				10СЗ	66	0.68	1	24	28	340	3	великий та малий соснові лубоїди	10
52	17	2.7				9С31БП	58	0.79	1А	23	28	358	4	великий та малий соснові лубоїди	10

52	18	5.3				10СЗ+БП	48	0.78	1А	22	24	360	4	великий та малий соснові лубоїди	10
52	22	5.8	(3)	4.8	4.8	9СЗК1БП+ВЛЧ	50	0.79	1А	23	22	363	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10
53	8	4.0				10СЗК	53	0.69	1	21	20	295	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
53	9	4.4				10СЗК	53	0.74	1А	23	22	356	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10
53	10	5.7				10СЗК	53	0.80	1А	24	22	427	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
53	23	5.2				10СЗК+БП	48	0.85	1А	22	20	406	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	15
53	33	3.8				9СЗК1БП	47	0.80	1Б	23	22	366	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10
53	53	2.5				10ВЛЧ	48	0.69	1	22	22	241	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
55	13	8.4				7СЗДЗ+БП	71	0.61	1А	28	32	357	3	великий та малий соснові лубоїди	10
55	15	5.4				10СЗ+ДЗ	66	0.64	1Б	28	30	401	3	великий та малий соснові лубоїди	15
55	18	14.0				10СЗК+БП	66	0.70	1А	27	30	510	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
56	18	3.9				10СЗК	61	0.65	1	23	26	310	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
56	21	3.4				10СЗК	61	0.73	1	23	24	362	3	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
58	7	4.7				8ВЛЧ1БП1СЗ+ВРБ	48	0.67	2	20	18	195	3	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
62	4	2.5				10СЗ+БП	73	0.79	1А	28	32	495	4	великий та малий соснові лубоїди	10
62	16	1.0				10СЗ	73	0.73	1	25	28	392	4	великий та малий соснові лубоїди	20
62	21	4.5				10СЗК+БП	53	0.70	1А	23	26	337	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10
62	22	2.5				10СЗ	73	0.73	1	25	28	392	4	великий та малий соснові лубоїди	10
62	37	6.0				10СЗ	71	0.73	1	26	30	413	3	великий та малий соснові лубоїди	10
66	11	1.1				10СЗ+АКБ	66	0.73	1	24	24	382	3	великий та малий соснові лубоїди	20
66	14	1.3				10СЗ+АКБ	66	0.69	1	23	26	343	3	великий та малий соснові лубоїди	15
66	17	2.7				10СЗ	66	0.73	1	23	26	372	3	великий та малий соснові лубоїди	15
68	5	9.0				10ВЛЧ+БП	53	0.67	2	20	20	195	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
69	4	1.3				6СЗ10СЗБП+ВЛЧ	68	0.63	1А	28	30	304	4	великий та малий соснові лубоїди	20
69	36	1.6				10ВЛЧ+СЗ	58	0.74	2	20	20	215	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
72	27	2.0				9ВЛЧ1СЗ	43	0.78	1	20	22	241	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	20
72	33	1.2				9ВЛЧ1БП+СЗ	53	0.57	2	22	24	195	4	несправжній вільховий, променистий трутовик	15
72	35	1.9				10СЗ	57	0.79	1А	23	22	393	4	великий та малий соснові лубоїди	15
73	34	2.3				6СЗ2ВЛЧ2БП+ДЗ	68	0.71	1А	27	30	331	3	великий та малий соснові лубоїди	15
76	5	0.5				8СЗ2БП	46	0.82	1А	20	20	299	4	великий та малий соснові лубоїди	40
Разом		279.2		39.2	39.2										
Разом ВСР					268.1										
Всього		521.0		82.3	82.3										
Всього ВСР					463.9										

Результат обстеження

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороби лісу.

У дубових деревостанах (*Quercus robur* L) зустрічається ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Phellinus nigricans*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба та поодиноким поперечним раком дуба, що охоплює 100 % периметра стовбура. Іноді це призводить до зламів стовбурів в місцях ураження. Дереву IV – VI категорій біологічного стану мають ознаки поточного заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як: златки дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*), дубовим заболонником (*Scolytus intricatus* Ratz), про що свідчать личинкові та маточні ходи завдовжки 1-3 см, які помітні на поверхні деревини та під корою. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників.

Дереву вільхи чорної (*Alnus glutinosa*) уражені в нижній та середній частині стовбурів стовбуровими гнилями, несправжнім (*Phellinus nigricans*) та променистим трутовиками (*Xanthoporia radiata*). При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина втрачає свої технічні якості і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що значно знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується.

Насадження берези повислої (*Betula pendula* Roth.), вже досягли стиглого віку і мають тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін у берези суттєво підсилюється ураженням бактеріальною водяною та, крім того, розвитком стовбурово-окоренових гнилей, які викликані березовою губкою та несправжнім трутовиком, плодове тіло яких розташовані на висоті від 0,5 до 2,5 метрів. Ослаблені дерева заселені комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник (*Scolytus ratzeburgi*), березовий рогохвіст (*Tremex fuscicornis*), тощо).

В соснових насадженнях виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*). Всі заселені шкідниками дерева відносяться до IV-VI категорії стану.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним. Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками переважно поодинокий та груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насадженнях не виявлено.

Соснові насадження кв.18 вид. 32, кв.22 вид. 13, кв.30 вид. 18, кв.31 вид. 19, кв.47 вид. 39, Потіївського лісництва та кв. 4 вид. 30, кв.39 вид. 47, кв.39 вид. 48, кв.42 вид. 25, кв.43 вид. 24, кв. 43 вид. 25, кв.49 вид. 11, кв.49 вид. 19, кв.52 вид. 22, кв.53 вид. 8, кв. 53 вид. 9, кв.53 вид. 10, кв.53 вид. 23, кв.53 вид. 33, кв.56 вид. 18, кв.56 вид. 21, кв.62 вид. 21, Забілоцікого лісництва уражене кореневою губкою, характеризується в основному слабким ступенем інтенсивності прояву хвороби та всиханням переважно групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна. Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорія стану),

приріст знижений, відпад глиці більше норми. Деревя IV категорії стану характеризуються, окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони).

В осики (*Populus tremula*) спостерігається ураження несправжнім осиковим трутовиком, наявність плодів гриба на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердженням цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L); скрипун осиковий великий (*Scolytus mulnistratus* Marsch).

Також у вищевказаних насадженнях спостерігається помітне накопичення захаращеності, у вигляді старого лежачого сухостою, вітровальних дерев та частин зламаних стовбурів.

Для поліпшення санітарно-лісопатологічного стану насаджень ДП «Радомишльський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» комісія визначає необхідність призначення та проведення ВСР на загальній площі **463,9 га** з орієнтовною інтенсивністю рубки 10-45 м³/га.

Зазначені ВСР провести згідно п.п. 2,3,4,6,9,12,14,17,19,20,21,22,23,26,27, Санітарних правил, у максимально стислі строки їх здійснення, з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Підписи комісії:

Інженер-лісопатолог
СЛП «Київлісозахист»

Головний лісничий
ДП «Радомишльський лісгосп АПК»

Лісничий Потіївського лісництва

Лісничий Забілоцького лісництва

Сергій БОГАТИРЧУК

Олександр ПОПЕРЕЧНЮК

Валерій ЗАГУРСЬКИЙ

Павло ПИЛИПЧУК